

**State Level Workshop on Role of NGOs in
Development of Fisheries in Coastal Andhra Pradesh**

28-29 January 2016

PROGRAMME REPORT

Organised by

National Fisheries Development Board (NFDB)

Department of Animal Husbandry, Dairying & Fisheries

Ministry of Agriculture & Farmers Welfare, Govt. of India

Fish Building, Pillar # 235, PVNR Expressway, Hyderabad-500052

Ph: 040-24000201 Fax: 040-24015552 Toll Free No: 1800-425-1660

E-mail: info.nfdb@nic.in Website: www.nfdb.gov.in

REPORT ON

State Level Workshop on Development of Fisheries in Coastal Andhra Pradesh

A two-day workshop on development of fisheries in Coastal AP was conducted on 28-29 January 2016 at NIRDPR, Hyderabad. 142 participants representing NGOs, fishermen societies and fishermen representing 11 districts viz., Visakhapatnam, Srikakulam, East Godavari, West Godavari, Krishna, Prakasam, Nellore, Chittoor, Anantapur and Hyderabad participated in the program. List of participants is enclosed as **Annexure-I**

Objective

The objective of the workshop was to strengthen the effectiveness of NGOs located in the coastal districts of Andhra Pradesh in Fisheries Development. The objective was fulfilled through the presentations, sharing of experiences by the experts and eminent speakers.

Registration of the participants

Inauguration

Dr.M. Vijay Gupta, Shri.K.N. Kumar, IAS, Chief Executive, Dr.R. Suresh, Sr. Consultant, Ms.S. Glory Swarupa, Consultant, Dr.V.V. Sugunan, Sr. Consultant, Dr.S. Subramanyam, Sr. Consultant, Dr.K. Ravindranath, Sr. Consultant, Dr. John Samuel, Consultant, Ms. Deepa Suman, Executive Assistant, NFDB were present during the inauguration.

Ms.S. Glory Swarupa has started the program by sharing the objectives, initiatives, activities and achievements of the NFDB.

Ms.S. Glory Swarupa, Consultant, HRD explaining the NFDB activities

Dr.R. Suresh welcomed the chief guest, all the dignitaries and the participants. He detailed the objectives, sessions and expected outcome of the workshop. There was self introduction by the participants.

Dr.R Suresh, Sr. Consultant, NFDB welcoming the gathering

Introduction of participants

Shri.K.N. Kumar briefed the objectives and the expected outcome of the workshop. He also explained the efforts of NFDB to reach out to the marginal and vulnerable fisher community through the network of NGOs while highlighting the role of NGOs in development of the sector. He expressed his concern about the very poor economic status

of the community. He stressed on the importance of marine capture fisheries and livelihood development of the traditional fishers. The NFDB is intends to conduct similar workshops in all maritime states. He informed based on the feedback, the eventual goal would be to prepare a policy document for the fisheries development in the country, and the role meant to be played by the civil societies.

Shri K.N. Kumar, IAS, Chief Executive addressing the gathering

Dr.M. Vijay Gupta in his inaugural message informed that due to increase in population, demand for aquaculture has increased. The marine small fish are more nutritious than fresh water fish. Marine Fish production is declining and is an orphan sector in India, with limited Government focus. The responsibility of NGOs is to develop the fisheries activities in the marine sector. Role of NGOs was not recognized by the United Nations until 1980s. He informed Now UN recognized NGOs as major players in the development of the marine fisheries. He also opined that separate department for fisheries should be developed by the Govt. to meet the demand of the animal protein for an ever increasing population. Several problems of the sector can be addressed by the NGOs, he said.

Dr.M. Vijay Gupta delivering the inaugural message

A cross section of participants during inauguration

Technical Sessions

The detailed workshop schedule is enclosed as **Annexure-II**

1) Status of Fisheries in coastal districts of Andhra Pradesh-Role of NGOs

Dr. Muralidharan, FAO Consultant and Member of International Collective in Support of Fish workers (ICSF), Chennai made a detailed presentation on the present status of AP fisheries scenario in the background of Marine Fisheries, issues with reference to small scale sector, background of NGOs in AP, promotion of SHGs mainly among women, post harvest fisheries interventions, direct interventions to support fishing operations, sustenance of interventions, understanding the specific areas, backward and forward linkages, project to project approach based on donor or support agency priorities and fund availability, NGOs limitations in upscaling interventions, role of NGOs in the areas like building rapport with communities, good participatory approaches. The presentation was well received, appreciated and invited good discussion. Many of the participants shared their views, expressed their feelings and requested for technical and financial intervention from NFDB.

Dr. Muralidharan explaining the different varieties of boats

Issues raised by the participants

- Separate Ministry should be established for fisheries.
- Development of Mangrove and Casuarina plantations in collaboration with NGOs
- Strict implementation of CRZ
- Demolition and Destruction of coastal zones
- Development & conversion of costal barren lands for fish farming
- Collaboration of Govt. organizations and NGOs for best results
- Identification of correct traditional fishermen for developmental activities
- Development of alternative livelihoods for skill development of the coastal fisher men youth
- Fishermen should have the rights on the land in the CRZ for their welfare and development, and for aquaculture
- Development and strengthening of education system in coastal villages
- Establishment of schools and junior colleges especially for fishermen community in every constituency
- Rate should be fixed at landing centers
- Establishment of mini fishing jetties in coastal villages
- Extending facilities of cold chain and cold storage to the traditional fishermen apart from trawler fishermen
- Steps to avoid middlemen in the marketing system

- Jetties are under Port Trusts, they should be brought under the control of fisheries department

Interaction

- Lack of storage facilities in shore areas within the reach of 15-20 Km
- Regulations should be made on the release of chlorinated water from hatcheries.
- Ban should be imposed on the catching of wild eggs, fry, fish seeds and fingerlings
- Govt. hatcheries should be established in Andhra Pradesh
- Fish retail outlets and mobile marketing vehicles (3 wheelers, 4 wheelers) are required
- Provision of subsidy on housing/craft & gear/developmental schemes to fishermen community on a par with SC/ST community

2) Development of Fishermen Community through NGOs

The session was handled by Sri. Anjaneyulu, Regional Manager, Action Aid, Hyderabad. He described the attributes to be possessed by a good NGO. He emphasised on the important aspects to be given priority by NGOs like creation of infrastructure, cold storage facility, crating marketing channels, processing, value addition, security and financial assistance. NGO should participate actively in reviving the gaps and initiate the production and conservation oriented activities. NGOs should be aware of different schemes in the Govt. sector. They

should work toward the sustainability of Community Based Organizations (CBO) and networking.

Sri. Anjaneyulu, Regional Manager, Action Aid, Hyderabad Development of Fishermen Community through NGOs

Socio-economic problems of fishermen community: Lack of education, malnutrition, health care, housing, basic amenities, unemployment, lack of infrastructure, traditional fishing.

GO-NGO Collaboration: Technical trainings, skill development trainings, Disaster management and emergencies support, enhancing the livelihoods.

Skill development/marketing: Need skill development, value addition of products, better marketing facilities, cold storage facilities, hygienic fish drying, transport facilities, regular training and awareness, local government support.

Opportunities: Long sea coast with diverse species of fishes, good market consumption both domestic and export, strengthen the fisher groups in terms of technology, marketing, preservation, value additions, institutional financial support, marketing facilities and infrastructure facilities.

Challenges: Deep sea commercial fishing, pollution/waste toxic chemicals into the sea, coastal industrial corridors, tourism projects, institutional financial support, SEZs, settlements, ports, power plants, structures etc., global warming, non implementation of the CRZ etc., vacation of the villages/families from coastal area and livelihoods.

Issues raised by the participants

- To remove middlemen in the market and alleviate the suffering of the suffering of the women in the market
- Allotment of fish markets to women societies
- Allotment of coastal land to the fishermen

3) Empowerment of Fisher Women: Experience sharing

Smt.K. Padma, President, Matsya Karula Matsya Karmika Sangham (MKMKS), Hyderabad shared her experiences. She narrated her journey from a homemaker to President. The problems she faced, demands she faced, discrimination she suffered, challenges she experienced and the achievement she made. She is a true example for women empowerment. She highlighted the role and participation of women in fisheries sector and requested funds from NFDB.

Smt.K. Padma sharing her experiences

4) Mangaluru Case study

A film documented by M/s Open Pearl Fisheries, Mangaluru, Karnataka was screened which depicts one of the best alternate livelihood opportunity. They are making Surumi and exporting to Japan. Later Mr Rafik, proprietor briefed the functioning of the industry, sourcing of raw material, export opportunities etc. The industry has provided employment to 200 women. Ms. Sudha and Ms. Sunita workers from the industry also shared how the work opportunity has improved their income level.

Ms. Sudha, Mr Rafik and Ms. Sunita interacting with the participants

Video on making of Surumi

5) NFDB Visit

A visit to NFDB campus was organised wherein the officials of NFDB welcomed, introduced, interacted with the participants and provided the required information to them.

Visit to NFDB

Officials interaction

6) Group Activity

A pre dinner session was conducted on group activity. All the participants were divided into eight groups and were requested to list out the primary concerns/problems/issues that they have noticed among fishermen community. Each group was given two-three points for discussion. The participants actively took part in this session and discussed issues among the groups. The following are the key points:

- 1) Marketing
- 2) Women Empowerment
- 3) Alternate Livelihoods
- 4) Infrastructure & Logistics
- 5) Nutrition, Sanitation, Health and Hygiene
- 6) Skill Development
- 7) Value addition
- 8) Environmental Issues

Group activity

29 January 2016

On the second day, the first session started with presentation by the participants. Two to three members from each group made presentations and proposed very important suggestions/solutions.

1) Presentations by the Groups

Group-1: Marketing

- ✓ Well established marketing facilities & supply chain
- ✓ Consumer awareness campaign
- ✓ Establishment of small jetties in coastal villages
- ✓ Mobile fish marketing vehicles (two, three and four wheel vehicles)
- ✓ Electrification of the Islands

Group 2: Women Empowerment

- ✓ Awareness camps and training programmes on motivation and leadership activities using audiovisual aids
- ✓ Education facilities for the fisher women
- ✓ Involvement of women in village administration
- ✓ Life security, girl security and construction of toilets
- ✓ Allotment of land and ownership rights to women
- ✓ Special uniform for women in fish markets
- ✓ Two wheelers & mobile phones to women retailers

Presentation by the group members

Group-3: Alternative Livelihoods

- ✓ Awareness on livelihood activities and opportunities
- ✓ Ornamental fish farming
- ✓ Implementation of CRZ limit of 500 m should be extended to 1000 m.
- ✓ Special package for fishing villages

Group-4: Infrastructure & Logistics

- ✓ Cold storage facilities
- ✓ Proper preservation facilities
- ✓ Motorbikes with ice box
- ✓ Construction of drying yard for fish
- ✓ Compost unit for dry fish
- ✓ Information to fishermen on the market price fluctuations through mobile alerts (SMS)
- ✓ Online sale of fish
- ✓ Fish oil extraction unit
- ✓ Establishment of food courts
- ✓ Shell crafts and calcium extraction unit

Group-5: Nutrition, Sanitation, Health and Hygiene

- ✓ Awareness campaigns on nutritional value of fishes
- ✓ Construction of toilets
- ✓ ICD services to girls and pregnant women
- ✓ Govt. Services should be implemented properly in every fishing village Supervision by the regulatory bodies
- ✓ Monthly medical camps
- ✓ Supply of safe drinking water
- ✓ Ban on liquor
- ✓ Fishermen should be included in village committees for rights and implementation of all the developmental activities

Group-6: Skill Development

- ✓ Awareness and training
- ✓ Modern fishing techniques
- ✓ Proper storage and preservation facilities
- ✓ Onboard handling of fish
- ✓ Seaweed cultivation
- ✓ Pearl culture
- ✓ Shell processing & handicrafts
- ✓ Modern craft and gear for fishing
- ✓ Usage of solar dryers
- ✓ Usage of GPS
- ✓ Workshop on quality seed
- ✓ Selection of variety
- ✓ Techniques on identifying the quality of fish
- ✓ Entrepreneurship development programmes to students

Group-7: Value addition

- ✓ Establishment & maintenance of cold storage units and processing plants in coastal villages
- ✓ Training on value addition techniques of fish
- ✓ Basic preparations & preservation technology
- ✓ Packaging technology
- ✓ De-boning of fish
- ✓ Ready to cook & ready to eat fish items

Group-8: Environmental Issues

- ✓ Regulation on the release of chemicals, pollutants and wastes from industries and aquaculture ponds
- ✓ Before sanctioning aquaculture project, survey to be conducted on the land and its impact on the surrounding fisher folk families.

2) Panel Discussion on NFDB's role in Development of Fisheries

A panel discussion on NFDB schemes was conducted. Dr.B. Mary Regina, Sr. Executive, Dr. Gopi Reddy, Sr. Executive, and Dr.M.Persis, Sr. Executive, NFDB were the panelists. There was very good interaction and discussion about the schemes. The Chief Executive, NFDB has responded to the questions raised by the participants.

Dr.B. Mary Regina, Sr. Executive, Dr.M. Persis, Sr. Executive and Sri.D. Gopi Reddy Sr. Executive panellists

Dr.B. Mary Regina, Sr. Executive explaining the NFDB schemes

3) Skill Development for the fishermen youth –Panel Discussion

Guest speakers were invited for the panel discussion on Skill Development for fishermen youth. Dr.N. Ravi Babu, Executive Director, DDUGKY, NIRDPR, Hyderabad has chaired the session, made the opening remarks and initiated the discussion.

Dr.N. Ravi Babu, Executive Director, DDUGKY, NIRDPR, Hyderabad sharing the thoughts

Dr.S. Senthil Vinayagam, Principal Scientist, NAARM, Hyderabad briefed the gathering about the different skill development programmes in fisheries sector. He highlighted the single window system available with Central Institute of Freshwater Aquaculture (CIFA), Bhubaneshwar for the benefit of aqua farmers and use of mobile phones in ascertaining the price of fish and related products in Kerala.

Mr. Naveen Kumar, Manager, DDUGKY, NIRDPR, Hyderabad made the presentations on alternate livelihood opportunities and various Skill Development programs being initiated by Govt. of India. He explained the list of MES courses in Fisheries and allied sector (16 courses – Fishing operation, Aquarium fabrication & maintenance, Operation, maintenance & repair of fishing boats, crab culture & fattening, fish feed preparation, Breeding of ornamental fish, Breeding of carps, Fish boat building, Multiplication of aquatic ornamental plants, Operation and maintenance of marine refrigeration equipment, Operation and maintenance of marine electronic equipment, Mussel culture, Shrimp hatchery, Shrimp farming, Fish processing and Preparation of value added seafood products). He listed the trades in DDUGKY– Hospitality, BPO, Retail sales, Sewing machine operators, Automobile repair & maintenance, Bedside Assistant, Construction and Security. He also highlighted the training and placement activities undertaken by DDUGKY. Briefed on the Project Partner system–Project implementing Agencies

PRESENTATION ON SKILL DEVELOPMENT

Dr.S. Senthil Vinayagam, Principal Scientist, NAARM, Hyderabad and Mr. Naveen Kumar, Manager, DDUGKY, NIRDPR, Hyderabad

4) Presentation & Demonstration on Solar Wind Hybrid chilling, drying for Fish and other technologies

Sri.SVL Narasimham, Chairman, Teewave Technologies has made a pictorious presentation on various low cost ice making units, ice boxes, freezers, solar dryers useful for fishermen. He highlighted the importance of Wind Solar hybrid system. Explained about Teewave products viz., Solar Hybrid Dehydrators, Solar Freezer chambers/plates, 40 liters freezer (mobile), Ice Cube machine etc.

There was also a display of equipments and demonstration on ice making. The participants expressed great interest and discussed the utility, capacity and price.

Sri.SVL Narasimham, Chairman, Teewave Technologies making a presentation on drying & chilling equipments

Display of equipments

5) Emerging areas for alternative livelihoods

The session on alternative livelihoods to increase the income and improve the livelihoods was handled in detail by Dr.T.V. Suresh, Consultant, NFDB. He briefed on the Sea Weed culture, Seabass culture, Crab fattening, Marine Ornamental fish culture, Value addition, and Mangrove reforestation etc. He highlighted the good practices being adopted by various fishermen groups all over the country.

Dr.T.V. Suresh, Consultant, NFDB handling a session on Emerging areas for alternative livelihoods

6) Feed back / Response of Participants

1. Casuarina plantation in the coastal area by societies/ women groups should be encouraged
2. Establishment of desalination plants in collaboration with fisheries department
3. Supply of quality Vannamei brood stock and seed
4. Population study on coastal fishermen community
5. NFDB brochures and schemes in Telugu
6. Farmer Producer Organizations should be created and supported
7. Strengthen the linkage and extension support of state fisheries department with small scale farmers
8. Video conferences
9. Supply of solar ice making units of 40 to 100 Kg capacity to all fishermen on subsidy from NFDB.
10. FCS fund for development of coastal plantations
11. NFDB should create an App, as created by Maharashtra agricultural department

**Sharing of impressions & feed back by the participants (Clockwise)
Mr. Akbar Ali, Eluru; Smt. Aruna, Nellore; Sri Ismael, Viskapatnam
and Sri K Chitti Babu, East Godavari**

Sri Janrdhan Gangaputra, Board Member, NFDB sharing his thoughts

7) Closing remarks by Chief Executive, NFDB

- The important issues raised in the meeting will be placed for discussion at the appropriate fora
- A group mail will be created including all the participants and necessary information will be shared by E-mail

- Stressed the importance of protection of Mangroves by forming a model project in collaboration with NGOs.
- NFDB will collaborate with AP Tribal Sub Plan for development of Yaanadi fishermen community
- Formation of a Federation for NGOs to work with fishermen community within 3 months. The job was assigned to Shri. Arjilli Dasu, Executive Director, Fisherfolk Foundation, Visakhapatnam (Mobile: 9849807388) for coordination.
- Introduced Shri. Janardhan Gangaputra, (Mobile: 9346966231), newly joined member of the NFDB

Concluding remarks by Shri K.N. Kumar, IAS, Chief Executive

The crucial points raised and discussed during the workshop were translated into Telugu, distributed to all the participants and is enclosed as **Annexure-III**

GROUP PHOTO

Annexure-I**State Level workshop on Role of NGOs in Development of Fisheries in Coastal Andhra Pradesh, 28-29 January 2016****LIST OF PARTICIPANTS**

ANANTAPUR	
Sl.No	Name & Address
1	Dr. C. Gnaneshwar Consultant, Registered Consultant (No: 1, MPEDA) GIRCAP 17/599/1, Venugopal Nagar, Old town, Anantapur – 515001 M: 9440224383 dr.chippagini@gmail.com
2	Mr. Aswartha Narayana Swamy President Association for Global Rural Alert (AGRA) D.No.13.2.264, Ramachandra Nagar Anantapur – 515001 M: 9848324044 agraindiaatp@gmail.com
CHITTOR	
3	E. Rudhra Sekhara Reddy Secretary Margadarashi Action for Social Service Registered under Societies Registration Act 1860 558/94 Dated 30.08.2014 No: 19-8-83 B/5, SBI Colony, R.C. Road Tirupati, Chittor M: 9959553939 margadarshirudra@gmail.com
4	K. Eswaraiiah Secretary Centre for Action in Rural Development (CARD) 86/2006, Societies Act Vinayaga Nagar, Mulakalachenru Rs Mondal Behind HP Petrol Bank Chittor – 517390 M: 9440226274 cardmcu@gmail.com cardcup@rediffmail.com

GUNTUR	
5	<p>Ravi Pradeep Team Leader SFIRD (Society for Integrated Rural Development) 122/1987 No: 15-12-68, Venkata Rao Nagar,3rd Line, Guntur – 522001 Ph: 0863-2226452 M: 9849001570 sfirdguntur@gmail.com</p>
6	<p>Geleepogu. Ratnakumari Secretary & Trusty Vishwa Jyothi Charitable Trust of India Trust 191/2005 H.No:15-02-151, PWD Colony Sudha Gunthala, Macherla Town Macherla Mondal Guntur M: 8978434612 hussainrama@gmail.com</p>
7	<p>Prem Guntagani MIS-TT, Chief Functionary ESCORT, NGO 353/2004 NO: 12-2-13, Ponnur Mondal Guntur – 522124 M: 9885629988 escort353@gmail.com</p>
8	<p>K. Sudheer Board Member ESCORT 353/2004 NO: 12-2-13, Ponnur Mondal Guntur – 522124 9885972888 escort353@live.com</p>
9	<p>Y. John Sunil Kumar Social Worker ESCORT No: 12-2-13, Near 100 Acres Lake Nidubrolu, Ponnur Mondal Guntur – 522124 Ph: 08643- 241196 M: 9347528829 bannu.yadala@gmail.com</p>

10	J. Baleeshwaraiah Founder & Chairman Vishwa Jyothi Charitable Trust of India Trust 191/2005 H.No:15-02-151, PWD Colony Sudha Gunthala, Macherla Town Macherla Mondal Guntur M: 8978434612 hussainrama@gmail.com
11	CH. Parthasarathi Executive Secretary SEARCH 509/1995 N0: 4-2-16, S.N.P.Agraharam Bapatla Guntur – 522101 M: 9866224739 search.ngo@gmail.com
HYDERABAD	
12	Dr. U. Solomon Raj Researcher & Entrepreneur 2-20-4/1/8/B, Sri sai Nagar, Akash Nagar, Uppal Hyderabad – 500039 M: 9848782820 haigr@gmail.com
13	Doli. Rajesh Field Officer FISHCOFPED, C/O, NFFC.LTD Assistant Director of Fisheries Reginol Fish Seed Farm, Rajendranagar Hyderabad – 500030 M: 9848194214
14	Daulat Ram Choudhry Assistant Marketing Manager FISHCOFPED, C/O, NFFC.LTD Assistant Director of Fisheries Reginol Fish Seed Farm, Rajendranagar Hyderabad – 500030 7660096465
15	Bhnau Murthy Director, ENNELA WELFARE ASSOCIATION 204, Tirumala Towers, Saraswati Nagar Saidabad Hyderabad- 500059

	Ph: 040- 24071533, Fax: 24071533 M: 9989371284 ngoennela@gmail.com
16	R. Jagadishwar M/s. Adarsh Enteryariers 10-3-74/26, G-1, Vishnu Sai Archade Teachers Colony, East Marepally, Secandrabad – 500026 Ph: 040- 27737575 M: 9346412373 jagadishwar.r@gmail.com
17	K. Bhima Shankara Rao Expert (Fisheries) ENNELA WELFARE ASSOCIATION 204, Tirumala Towers, Saraswati Nagar Saidabad Hyderabad- 500059 M: 8096054578 bhimar@gmail.com
18	A. Uday Kiran Sub Editor Plot No. 164, Krishnagar Colony, Moul Ali, Hyderabad - 40 Gangaputra Jyoti Fisheries Magazine M: 9246177120; 8985333121 E-mail: kirangerps@gmail.com
19	P.N. Janardhan National Co- Ordinator Fishers Welfare (NFO) National Fishers Organization of ASF AKSHARA SRAVANTHI FOUNDATION H.No: 10-5-804/1, Sai Nagar, North Lallaguda RIO – POINT, Secundrabad Hyderabad – 500017 M: 9346966231 pnjana12@gmail.com
	KURNOOL
20	Bestha Srinivasulu Fishers Co op society President. Ullindakonda village, Kallur mandal, Kurnool-518218 M: 7799574938
21	P. Venkateshwaralu MAF District General Secretary National Fisherman Association H.No: 2/137, O.C. Colony Durvesi Village, Gadevemula Mondal

	Nandyal Taluk Karnool – 518511 M: 9502334409 kshetran.99@gmail.com
	KRISHNA
22	Nadakuditi Venkata Swamy Society President Ramanamodi, F.C.S Bantumilli Krishna – 521324 M: 9949008243
23	Alagingi SNV Durush Kumar Researcher Door. No. 2-59, Kruthivenu (Mandol & Post) Krishna, AP – 521324 08672- 237922 M: 9949156922 durushvenkat12519@gmail.com
24	Tammu Veeraju President Fisheries Cooperative Society Podu, Kruthivenu Mandol, Krishna-521 324 9701133820
25	Jalla Balavardhana Raju President Fisheries Cooperative Society Urlagondhitippa, Kruthivenu (Post & Mandol) Krishna, AP – 521324 9908666254
26	Irumani Chiranjeeva Rao President, Fisheries Cooperative Society Etipogaru, Kruthivenu Mandol, Krishna – 521324 M: 9652877492
27	P. Venkateshwara Rao President Praja Pragathi Seva Sangam, 21/357-1, New Janasakthi Nagar Bhaskarapuram, Machilipatanam Krishna District-521001 Contact: 08672-224505, 9440173615 Email: ppssmtm@gmail.com
28	G.Z. Varakumar Executive Director Kanathi Samstha

	LIG – 14, Houshing Board Colony Machilipatnam, Krishna – 521001 M: 9949838482 Kanthi_samstha@rediffmail.com
29	B. Dasu National General Secretary South Indian Non Governmental Charitable Trust Pondugola Post, Mylavaram Mondal Krishna – 521230 M: 9701905097, 7075414684 pragathiboddapati@gmail.com
30	M. Sadalakshmi President South Indian Non Governmental Charitable Trust (Forward Women Welfare Society) D.No; 9-34, Rai Nagar, Gannvaram Mondal Krishna – 521101 M: 9966823544
31	Kovvada Venkata Narayana President Amma Prema Adarana Seva Samastha South Indian Non Governmental Charitable Trust C-29-G.F.S, Vanhoy Colony, A.s. Nagar Vijayawada – 530015 Ph: 0866-6548094 M: 9247121500 ammapremaadarana@gmail.com
32	Odugu. Gangadhar Prasad FMCS President Kanure, Machilipatnam APMKMKS Krishna - 521001
33	Kollati Srinivasa Rao APMKMKS State Secretary Madhusudan Rao Bhavan Buttaiah Pet, Machilipatnam Krishna – 521001 M: 8985462749, 9010991679 Kollatisrinivasaraao1980@gmail.com
34	D. Prabhakar Rao Monitoring Co-ordinator ATMA No, 3 Siva Sai Sadan, Bhirundavan Colony Vijayawada Krishna – 520010 M: 9642857440 vljayaraj@gmail.com , prabhakar.dola@gmail.com

35	Tirumalasetty Markandeyalu President Lakshmipuram Fisherman's Cooperative Society Lakshmipuram, Krithivenu Mondal Krishna Dist. M: 9866595767
NELLORE	
36	SK. Basheer Executive Director Association for the Rural Development (ARD) 15/286, Valayanandapuram Gudur – 524101 S.P.S.R. Nellore Ph: 08624-250066 M: 9494472599 ardbasheer@gmail.com ; ard.gudur@yahoo.com
37	S. Murali Co – ordinator RRR Educational Society 25-10-726, Near water tank, F.K. Plots Gandhi Nagar, Vedaya Palem SPSR Nellore – 524004 M: 9985411052 rrresngo@gmail.com
38	Ramani Narayaniah Fishers Society Gangapatnam, Indukurpeta Mondal SPSR Nellore -524313 M: 9966424106
39	Parnadi Raja Ram President Cooperative Society Kortur, Indukurpeta Mondal SPSR Nellore – 524313 M: 9989004920
40	A.R. Manohar MPTC Dreams BV Paleyam Kuppam, Kortur TadaMondal SPSR Nellore – 524401 M: 9394529449 dreamsmano2013@gmail.com
41	Pamanji Madhusudhan Secretary, FCS Venkanapalayam T.P. Gudur Mondal Nellore – 524002 M: 9866491032

42	<p>Veluru Vedhika Program manager ARD Association for the Rural Development 15/286, Valayanandapuram Gudur – 524101 S.P.S.R. Nellore Ph: 08624-250066 M: 8333012747 vedhikaveluru24@gmail.com ard.gudur@yahoo.com</p>
43	<p>A.Thiagaraju T.C. Palem F.C.S Fishermen Society Cooperative T.C.Palem, Bogolu Mondal Nellore -524315 9618486661</p>
44	<p>V. Thirupathi Secretary Iskapalli Pattapu Palem, FCS Iskapalli Palem Nellore – 524315 M: 9866695249</p>
45	<p>Konduru Venkataramanaiah District Programe Coordinator Jagriti & Nellore Town Marketing FCS 28-3-338, 2nd Street, Ram Nagar Kissan Nagar Nellore – 524002 M: 9000825999 konduruvenkataramana@gmail.com</p>
46	<p>Kadayala Chinna Govindhu Vice Chairman Fishermen Cooperative Society Pathakadapalem, Bogulu Mondal Nellore M: 9848162824</p>
47	<p>T.K.S. Manimaran Properitor Coromandal Agro Marine Agencies 205A, Bhavani Park Tower Childrens park main Road Nellore – 524003 Ph: 0861-2344999 M: 9000600254 cama.tks@yahoo.com</p>

48	<p>Koduru Palusetty District President National Association of Fishermen D.No: 26-1/663, B.V. Nagar Nellore – 524004 M: 9866687310 Palusetty.teja@gmail.com</p>
49	<p>M. Raja Reddy Secretary Holycross, 26-3-355, I Street, Jyothi Nagar, Vedayapalem, Nellore-524004 Contact: 9441571170 Email: holycross.mr@gmail.com</p>
50	<p>V. Ravindra Choudary President RRR Educational Society 25-10-726, J.K. Plots Near Water Tank, Gandhi nagar, Vedayapalem, NELLORE-524004 9441901959 rrresngo@gmail.com</p>
51	<p>Avula Munirathnam General Secretary Koduru FCS Venkateshwarapalem Thottapalli guduru Mondal Nellore -524002 M: 9866777652</p>
52	<p>P. Ramakrishnaiah President Venkannapalem FCS Venkanapalem, T.P.Guduru Mondal Nellore – 5524002 M: 9948390646</p>
53	<p>P. Venkataramaiah President FCS Pathapalem, Bogolu Mondal Nellore - 524315</p>
54	<p>Mukkanti Giribabu President Vatukuru FCS Vatukuru Pedapalem Vidavaluru Mondal Nellore – M: 8897099419</p>

55	Konduru Seenaiiah President Isakapalli FCS Isakapalli, Alluru Mandal Nellore- 524315 M: 9959511511 seenaiiahkonduru5566@gmail.com
56	Mamidi Jagadeesh Coordinator Isakapalli FCS, Bogolu Mondal Nellore -524315 M: 9848999225 Jagadeeshmamidi007@gmail.com
57	Avula Ganapathi Coordinator Isakapalli FCS Arlicharala Bangalu Palem Bogolu Mondal Nellore – 524315 M: 9989209958
58	P. Venkateshwaralu Secretary Matchakaralu Matchia Karimika Sangam Mulapeta, Nellore City, Nellore M: 9550993211
59	P.Aruna Nellore Fisher women Cooperative society Fisher Women Mulapeta, Nellore City Nellore M: 7702095839
PRAKASAM	
60	J.V. Mohan Rao Executive Director EFFORT 7-131/2, G.T. Road Martur, Prakasam -523301 Ph: 08404-271737 M:9959900081 Email: effortap@gmail.com
61	A.Uma Devi Vikasa Bharthi Development Organization 7-18, Kurnool Road, Old PRP office premises Ongole, Prakasam M: 9849211736 umadevi.avula@gmail.com

62	<p>Devaraju Kalva Secretary BREAD Podalakundapalli Village, Giddalur Mondal Ongole, Prakasam – 523357 M: 7660802539, 8790467928 devarajukalva@gmail.com</p>
63	<p>A.Sivasankara Prasad Program Coordinator SNIRD Railpet, Post Box No: 24, Ongole Prakasm – 523001 Ph: 08592 - 232008 M: 9948342994 snidruraldevelopment@gmail.com</p>
64	<p>G. Jaya Lakshmi Project Director Society for National Integration through Rural Development SNIRD Railpet, 2nd lane, Opposite Vijetha Public School Ongole, Prakasam – 523001 Ph: 08592-232008 M: 9849212816 snidruraldevelopment@gmail.com</p>
65	<p>Elijah Chitluri Secretary Loyal Onward Rural Development Society (LORDS) H.No: 2-91A, Turimella Post, Cummbum Mondal Prakasam – 523372 M: 9912437094 Lords_org777@yahoo.com</p>
EAST GODAVARI	
66	<p>Panasala Chittibabu Secretary Chaitanya Rural Development Society Vattigedda Village, Rasavommngi Mondal East Godavari M: 9492232369 crdsvsp@gmail.com</p>
67	<p>Pedapatruni Nagaraju President Ujwala Voluntary Organisation Allipudi Village, Kotanandru Mondal East Godavari -533407 M: 9490075088 pnujwala@gmail.com</p>

68	Malladi Hanumantha Rao Ex Fishers Coop Society President Vadalarevu village, Allavaram mandal E. Godavari- 533217 M: 9704334836
69	Malladi Narayana Murthy Fishers Coop society President. Aiyinavelli village and Mandal. E Godavari- 533217 M: 8185942715
70	Pothabathulla Narsimha Raju Iyinavelli Lanka village, BC Colony, yinavelli Mandal, E Godavari- 533217 M: 9640284509
71	M: 9553064173
72	Gaadi SathiBabu Director fishers Co op society Luthukurru village (Po), Mamidikuduru mandal, E. Godavari-533217 M: 9908961818
73	Rekadi Sathya narayana Varma East Godavari - 533217 M: 9394052352
74	Karri Chitti Babu Ex Sarpanch Kotipalli village, K Gangavaram Mandal, E.Godavari-533306 M: 9848255558
75	Paloori Sathyanarayana East Godavari M: 9849123567
76	Palepu Srinivasa Rao East Godavari M: 9295857185
77	Pedhashingu Thirumurthilu East Godavari M: 9849793136
78	Doma Adi Narayana East Godavari- 533263 M:9849183425
79	Koppa Veerabhadra Rao Satyamamba nagar, Vanapalli village, Kothapeta mandal, E Godavari- 533228 M: 9963184817

80	East Godavari M: 9603561480
81	Koppadi Arjun Rao Iyinavelli village, near Satyamma Talli Temple, Iyinavelli mandal, E Godavari M: 9849931265
82	Rekadi Poorna Chandra Shekar Raju 68/6/6-4, Ashok Nagar, Behind Town Cooperative Bank Kakinada, E Godavari -533003 M: 9494154878 rsrajukakinada@gmail.com
83	Penmadi Swamy Pallam village, Katrenikona Mandal Godavari- 533212 M: 8500348836
84	Maskapalli Trimurti Vanapalli post M.K. Nagar, Kothapeta Mondal East Godavari – 533228 M:9177725574
85	Y. Rathna Kumar , Y. Subbarao Human Voluntary Welfare Association (HVWA) No: 5-2-133, Sriramapuram, Amalapuram East Godavari- 533201 M: 9290179009 humanvamp@yahoo.com
86	Angara Srinivasu President Association for Coordination with Community on Empowerment and Sustainability Services (ACCESS) Near Bridge, Bikkavolur East Godavari -533343 M: 9494447814 accessngo@gmail.com
87	B. Suresh Mali Reddy Babi And Ratna Kanya Memorial Charitable Trust Radio ALA, Near Padmanaba Function Hall, Cine Road Kakinada, East Godavari – 533001 M:9951456722 bsuresh.bodapati@gmail.com
88	P. Gopala Krishna Mali Reddy Babi And Ratna Kanya Memorial Charitable Trust Radio ALA, Near Padmanaba Function Hall Cine Road

	<p>Kakinada, East Godavari – 533001 M: 9491628564 Pasupuleti.zopala@gmail.com</p>
89	<p>Kokili Gada Gangaraju H. No: 44-15-25, Nagarajupeta Jagannaikpur, Kakinada, E. Godavari- 533002 M: 9848815588</p>
90	<p>Malladi Raja Rajesh Kanagadurgamman Cooperative Society H.no: 8-145, Odalarevu, Allavaram Mondal East Godavari – 533217 Malladi.rajeshicici@gmail.com</p>
91	<p>Akasapu Luther Franklin Fry Chief Executive Academics Association for Liberation Peace and Education (AALPE), AALPE – NGO, 15-4-5/4, Luthergiri Rajahmundry – 533105 East Godavari Ph: 0883-2424686 M: 9440327962 aalpe.org@gmail.com franklinfry_aapple@yahoo.com</p>
92	<p>Y. Pathmalatha President Swarajya Abhvidiya Seva Samithi (SASS) H.No: 11-1-15, Ismoil Nagar, Samalkot East Godavari – 533440 Ph: 0884-2329677 M: 9848677877 wom_empsass@yahoo.com</p>
93	<p>Matcha Sivaprasad H.No: 16-24-33/12, Superior Employs Colony Dairy Farm center, Kakainada, E. Godavari -533001 M: 9494964817 sivaprasad.bjp@gmail.com</p>
94	<p>Koppadi Seetha Rama Raju Vice - President Ex Sarpanch, Gundupudi village, Allavaram mandal, E Godavari- 533217 M: 9963016572</p>
95	<p>P. Sathyanarayana Director Ramakrishna Marim Society</p>

	Aragattapalem (V) AllavaramMondal East Godavari – 533217 M: 9293150119
96	P. Sreeramamurthy President Ramakrishna Marim Society Aragattapalem (V) AllavaramMondal East Godavari – 533217 M: 9505930558
97	Kopanathi Nagaraju Ramakrishna Marim Society Aragattapalem (V) AllavaramMondal East Godavari – 533217 M: 9703974386
98	Kola Tata Raju Delta Fish Farmers Welfare Association Society S. Palli palem, Allavaram East Godavari -533217 M: 9391322224
99	Oleti Parameshwara Rao Srivenkateshwara Fishermen Society Secretary D.No: 8-21, Pali Palem, Allavaram Mondal East Godavari -533215 M: 9949132996
	WEST GODAVARI
100	V. Ramachandra Raju Secretary, AP Fish Farmers Welfare Development Association, 9-72A/4, Sriram Nagar 7 th Road Eluru, West Godavari – 534006 M: 9849984878 ramachandraraju.v@gmail.com
101	Jogada Umamaheshwara Rao President Rural Social Service Society D.No: 21-2-42, Bangaru Vari Chervu Gattu Palakol, West Godavari-534260 M: 9885419936 rahulsssociety@gmail.com
102	Kolli Appa Rao Secretary Artisans Welfare Development society D.No: 10-106, Mill Street, Ganaparam

	<p>West Godavari – 534198 Ph: 08818-256553 M: 9912422952 Kolli.apparao.01@gmail.com</p>
103	<p>Shaik Agbar Ali Founder , Aquaculture Advisor IIFSA Shop no;27, Muslim Association Complex Siddapuram road, Akividu West Godavari – 534235 M: 9000948599 iifsaoffice@gmail.com</p>
	SRIKAKULAM
104	<p>Gangalla Laxminarayana Kapasukuddi (Vill & Post) Kaviti Mandal Srikakulam-532322 M: 9494448518 glaxman.65@gmail.com</p>
105	<p>Sankaibattula Anusha District Project Coordinator Mahila Margadarshi Plot no: 22/1, SVR murty Residency Indira nagar Colony Srikakulam- 532001 Ph: 08942-220174 M: 9848564895 mmd_org@yahoo.com</p>
106	<p>Ganta Syama Sunder rao Sri Siva Sai Youth President Nodumuru Post Sompeta Srikakulam – 532263 M; 9989874765</p>
107	<p>Mr. Surada Papa Rao Uppalem Panchayet President Nadumuru (V/P) Sampeta mondal Srikakulam – 532263 M: 9441940433 paparao.surada@gmail.com</p>
108	<p>Magupalli Ramesh Kumar Sri Siddi Vinayaga Youth President Nadumuru (V/P), Sompeta Mondal Srikakulam – 532263 M: 9959747293</p>

109	<p>K.V. Lakshmi Coordinator SWEEP, NGO, K. Ramanamurthy D.No: 2-5-43, Chimabondulipuram Srikakulam – M: 9441589256, 9441180393 sweepngo@gmail.com kvlakshmi@gmail.com</p>
110	<p>N. Sanyasi Rao Director, ARTS, Nirmalam – 137, Govindanagar, Behind Abvidhya Degree College, Srikakulam - 532001 M:9440630945, artssrikakulam@yahoo.com</p>
111	<p>A.Ramakrishna Raju CEO/SECRETARY BREDS, INDIA, Pathapatnam, Srikakulam -532213 Ph: 08946-255966, M: 9347346900 bredsorg@yahoo.co.in breds.rk@gmail.com</p>
VIZIANAGARAM	
112	<p>Mylapalli Simhachalam Pedduru Village Chintapalli Post, Pusapatirega Mandol Vizianagaram, AP – 535204 M:9908713487 simhachalamsms@gmail.com</p>
113	<p>L. Santhi Deeksha Mahila Welfare Society Veerasingaram-village, PL Valsa Post, Badangi Mandal Vizianagaram-535578 M: 7893150582; 9441253006 dmws_org@yahoo.co.in</p>
114	<p>P. Yezra Manibabu Community Development & Welfare Society Arikathota, Ramabhadrapuram Mandal, Vizianagaram - 535579 M: 9440540186 codwelsociety@yahoo.co.in</p>
115	<p>G. Ramakrishna Secretary, AASRA (Association for Active Service in Rural Areas) LIG-147, Vudacolony, Babametta, Vizianagaram – 535002</p>

	Ph: 08922-272998 M: 9989075059 gudipatirkrishna@yahoo.co.in aasravzm@gmail.com
116	G. Bhanu Prakash Executive Member Ujwala Welfare Society Babametta, MIG-306 Vizianagaram – 535002 M: 9703866995 ujwalavzm@gmail.com
117	Ramesh Naidu Ujjawal Welfare Society, MIG-306, Babameta, Viziangaram - 535002 M: 9000229334 ujwalavzm@gmail.com
VISAKHAPATNAM	
118	Vanka Ramana A.P.State Matssyakara Shamxema Sangam Rajavaram Village, Pentakota Post, Payakaraopeta Mondal Visakhapatnam – 531127 M: 9666988150
119	Vivek Gangalla President, DFCS Lovapalem Village, Rambilli (Post & Mandal) Visakhapatnam-531061 M: 9490836465 vivekgangalla@gmail.com vivekgangalla@yahoo.com
120	Pallela Radha Girijana Jyothi, NGO Velama Street, Chodavaram Visakhapatnam -531032 M: 9573295674 Paradha87@gmail.com
121	S. Ismaael Executive Secretary VGSSP (SAADHANA) 1-1, V.G.S.S. Parisad Paravada, Visakhapatnam - 531 021 Ph: 08924 - 2472099 M: +91 - 98492 58779 vgssp@rediffmail.com

122	<p>Mylapalli Danayya (S+AP) C.B.O Vikasa, Bheemunipatnam D.No: 3-72, Kapuladippapalem Bheemunipatnam Mondal Visakhapatnam – 531163 M: 9704433538</p>
123	<p>Pella Surya Bhaskar Secretary Ability Foundation D.No: 8-12, Bheemili Road, Near Andhra Bank Thagarapuralasa, Bheemilipatnam Mondal Visakhapatnam -531162 Ph: 08933-225128 M: 7396346633 Surya.ability@gmail.com</p>
124	<p>Surada Nookaraj Secretary Rural Youth Development Society (RYDS) Vada Narasimhapuram Village, Govindapalem Post Rambilli Mondal Visakhapatnam -531061 rydsrambilli@gmail.com</p>
125	<p>Mosa Satyanarayana Grama Surahaja Samiti Payakaraopeta Visakhapatnam -531126 M: 9676888193</p>
126	<p>Chodipilli gangaraju District Secretary A.P Fishermen Cooperative Society Kottipatnam Village, Govindhapalem Post Rambilli Mondal, Visakhapatnam -531061 M; 8008308103 kamkmks@gmail.com</p>
127	<p>Papetti Siva Sathyanarayana Founder & Secretary Visakazilla Gramena Vikalangvla Seva Sangam (VZGVSS) Pedayatapalem, Aripaka Post, Sabbavaram Visakhapatnam – 531035 M: 9849403459 Vzgvss.organisation@yahoo.com</p>
128	<p>Makireddy Lakshmi Secretary Seetha Rama Raju Yuvajana Sangam Sarada Nagar, Srinivasa I.T.I . backside</p>

	Narsipatnam Visakhapatnam – 531116 M: 9490037688 ngosys@gmail.com
129	A. Suribabu Secretary Rural Youth Development Organization N0: 14/5/93, Tamaram Village, Makavarapalem Mondal Visakhapatnam – 531113 M: 09160018322, 09490289357 asb_rydo@yahoo.com
130	Pennady Bhaskar CO, GSS, Payahurpet Visakhapatnam -531126 M: 9441113098
131	Koviri Appala Raju State Secretary AP Mathysyakaralu Mathysyakarikirama Sangam D.No: 17-57-20, Gangavaram Post, Pedhaguntayada Mondal Visakhapatnam -530044 M: 9000051685 ka.mkmks@gmail.com
132	Man Mohan. R Coordinator, VGSSP Parvada, Anakapalle Visakhapatnam M: 9441126794 vgssp@gmail.com
133	Shaik Hussain Coordinator FYWA, Pedajalaripeta, Lawsonsbay colony Post Visakhapatnam- 5310017 M: 9490228087 fywa2003@gmail.com
134	T. Sankar Rao Secretary, FYWA D.No:5-4-167, Peda Jalaripeta Visakhapatnam-530017 M: 9866629074 fywa_sankar@rediffmail.com , fywa2003@gmail.com
135	Kadari Pola Raju Community Coordinator District FYWA 14-8-27/1ABhanojithota, Gajuwaka Visakhapatnam – 530026 M: 9247511691 k.polaraju.mss@gmail.com

136	<p>Arjilli Dasu Executive Director Fisherfolk Foundation D.No.14-8, 27/1A Bhanojothota, Gajuwaka Vishakapattanam-530026 Mobile: 9849807388 Email: arjillidas@rediffmail.com</p>
137	<p>Lankada Srinivasa Rao Treasurer, Fisherfolk Foundation 14-8-27/1A, Bhanojithota, Gajuvaka Village Visakhapatnam -530026 M: 9989915528 venkatateja@gmail.com</p>
138	<p>D. Yellam Naidu Project Executive DFYWA 14-8-27/1A, Bhanojithota, Gajuvaka Village Visakhapatnam -530026 M: 9704690788 dynaidu@gmail.com</p>
139	<p>B. Thavudu Program Coordinator DFYWA, 14-8-27/1A, Bhanojithota, Gajuvaka Village Visakhapatnam -530026 M: 9505795039 thavudu.guideorg@gmail.com</p>
140	<p>Pukkalla Dhanaraju Program Coordinator Fisherfolk Foundation Kondapalem, Pudimaduka Post, Atchutapuram Mondal Visakhapatnam M: 8897685227 dineshdfywa@gmail.com</p>
141	<p>Gunuru Satya Sreerama Murthy President Sarathi , NGO, D.No: 58-21-25/1 Butchirajupalem, 80 Feet Road NAD, Visakhapatnam -530027 M: 9951532345 sarathingo@gmail.com</p>
142	<p>Makireddy Rajubabu Secretary Prathibha Educational Society Gabbada Village, Narsipatnam Mondal Visakhapatnam – 531116 M: 9676655579, 9492232369 prathiba.visit@gmail.com</p>

Annexure-II**PROGRAMME SCHEDULE**

Date/Day	Topic	Faculty
28/01/2016 Thursday		
9.00-9.30 am	Registration	
9.30-10.45 am	Inaugural Address	Dr.M. Vijay Gupta
10.45-11.00 am	Tea Break	
11.00-11.45 am	Status of Fisheries in coastal districts of Andhra Pradesh-Role of NGOs	Dr.C.M. Muralidharan ICSF, Chennai
11.45-12.00 noon	Open discussion	
12.00-12.45 pm	Development of Fishermen Community through NGOs	Mr. Anjaneyulu Action Aid Hyderabad
12.45-1.00 pm	Open discussion	
1.00-2.00 pm	LUNCH	
2.00-2.45 pm	Empowerment of Fisher Women: Experience sharing	Ms.K. Padma President DFCSL
2.45-3.30 pm	Mangaluru Case study	Mr. Rafik Open Pearl Fisheries Mangaluru
3.30-4.00 pm	Open Discussion	
4.30-6.00 pm	Visit to NFDB	
6.30-7.30 pm	Group activity	Participants

29/01/2016 Friday		
9.00-9.30 am	Presentation by the groups	
9.30-10.15 am	Panel Discussion on NFDB's role in Development of Fisheries	Dr.B. Mary Regina Dr.D. Gopi Reddy Dr.M. Persis NFDB
10.15-10.45 am	Emerging areas for alternative livelihoods	Dr.T.V. Suresh NFDB
10.45-11.00 am	Open discussion	
11.00-11.15 am	Tea Break	
11.15-12.00 noon	Skill Development for the fishermen youth –Panel Discussion	Dr.M. Ravi Babu Mr. Naveen Kumar NIRDPR Dr.S. Senthil Vinayagam NAARM
12.00-12.15 pm	Open discussion	
12.15-1.00 pm	Presentation & Demonstration on Solar Wind Hybrid chilling, drying for Fish and other technologies	Mr. PVSL Narasimham Teewave Technologies
1.00-2.00 pm	LUNCH	
2.00-2.30 pm	Way forward for policy making	Participants
2.30-3.00 pm	Summing up Concluding remarks	Sri.K.N. Kumar Chief Executive NFDB
3.00-3.45 pm	Valedictory Address	Mr.P. Muralidhar Rao Hyderabad
3.45 pm	Tea Break	

Workshop Team: R. Suresh, S. Glory Swarupa, R. Vijayan & Taaru Happa

కోస్తా ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మత్స్య రంగము అభివృద్ధి చేయుటలో ఎన్.జీ.ఓ ల పాత్ర

రాష్ట్రస్థాయి వర్క్ షాప్, జాతీయ మత్స్య అభివృద్ధి బోర్డు, హైదరాబాద్

1. ఎన్.జీ.ఓ.ల కృషిని ప్రభుత్వము గుర్తించుట లేదు.
2. క్యాప్చర్ (సంగ్రహించే) పిషరీస్ సమాచారంలో చాలా తప్పిదాలు ఉన్నవి.
3. చౌక అయినందున పేద వారు, మంచి నీటి చేపలకంటే, సముద్రపు ఎండు చేపలను అధికంగా ఇష్టపడతారు. అంతే కాకుండా సముద్రపు ఎండు చాపలలో పోషక విలువలు అధికంగా ఉంటాయి.
4. సునామి వచ్చిన తరువాత అధిక శక్తి వంతమైన మర పడవలు ఇవ్వటము జరిగినది. ఈ కారణముగా సముద్రపు చేప వనరులు మరింతగా క్షీణించడమైనది.
5. మత్స్య పరిశ్రమ వలన వాతావరణము పైన కార్బన్ పాదముద్ర (ఫుట్ ప్రింట్), వ్యవసాయ మరియు పశుసంరక్షణ కంటే చాలా తక్కువ.
6. శ్రీ మురళీ ధరన్ గారు వారి ప్రసంగంలో చెప్పిన సమాచారము ప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ్ మత్స్య కారులలో పేదవారు (బీపీఎల్) 98.5% ఉన్నారు మరియు వారిలో అక్షరాస్యత కేవలం 34%.
7. ఆంధ్రప్రదేశ్ మత్స్య కారులలో భూ యజమానులు ఎంతమేరకు ఉన్నారు అన్నది పరిశోధించదగిన అంశము.
8. సముద్రము నుండి సంగ్రహించే (క్యాప్చర్) మత్స్య వనరులలో చేప జాతుల శాతం పరిశోధించ వలసి ఉంది (ఉదా: సవళ్ళ జాతి శాతం పెరుగుచున్నది).
9. మత్స్య కారులకు గుర్తింపు కార్డులు ఇవ్వబడలేదు. మరియు కొత్తగా రిజిస్టర్ చేసిన మర పడవలకు డీజిల్ సబ్సిడీ అందుట లేదు.
10. ప్రభుత్వం జారీ చేసిన సముద్రపు చేపల వేట నియంత్రణ చట్టం (ఎమ్.ఎఫ్.ఆర్. యాక్ట్) ఆచరణలో బలహీనంగా ఉన్నది.
11. మత్స్య పరిశ్రమకు కలిగించిన మౌళిక సదుపాయాల (ఉదా: జెట్టిలు, హార్బర్లు, ఐస్ ప్లాంట్లు, కోల్డ్ చైయను, ఇతరత్రా) నిర్వహణ బలహీనంగా ఉంది.
12. మత్స్య కారులకు ఆర్థిక రుణాలు అందుబాటులో లేవు.
13. మత్స్యకార సహకార సంఘాలు చాలా బసలహీనంగా ఉన్నాయి.
14. మత్స్యమిత్ర గ్రూపులను బలోపేతము చేయుట మరియు వాటి సామర్థ్యము పెంచవలసి ఉన్నది.
15. సముద్రము నుండి సేకరించిన చేపల దేశీయ మార్కెటింగ్ కొరకు నాణ్యత పెంపొందించ వలసి ఉన్నది.
16. మత్స్యకారులలో జీవనోపాధి వైవిధ్యం, నైపుణ్యత మరియు లింకేజీలు బలహీనంగా ఉన్నాయి.
17. మత్స్యకారుల కొరకు నిర్మించే సోలార్ డ్రయర్స్ (సొరశక్తితో నడిచే పరికరాలు) ఎండు చేపల మార్కెట్ స్థాయికి అనుగుణంగా ఉండి వాటి నిర్వహణ బాధ్యతలు అప్పగించ వలసి ఉన్నది.
18. మడ అడవుల సంరక్షణ ఎన్.జీ.ఓల ద్వారా చేపట్టాలి.
19. ఎన్.జీ.ఓల గ్రేడింగ్ / రేటింగ్ చేయవలసి ఉన్నది.
20. మత్స్యకారులకు నావలు / మరబోటుల పైన, జెట్టిలు / హార్బర్లలో పట్టిన చేపల నిర్వహణ పైన అవగాహన పెంచవలసి ఉన్నది.
21. ఫిషింగ్ జెట్టిల, ఫిషింగ్ హార్బర్ల నిర్వహణ మత్స్యకారుల సంఘాలకు అప్పగించవలెను.
22. ఎఫ్.ఎ.ఓ. (FAO) వారు జారీ చేసిన చిన్న తరహా మత్స్య పరిశ్రమ సూచనలు స్వచ్ఛందంగా మత్స్యకారులు పాటించవలెను.
23. మత్స్యవనరులను 'కో-మానేజ్మెంట్ మరియు ఇకోసిస్టం' యాజమాన్య ప్రాతిపదిక పైన ప్రోత్సహించవలెను.
24. మత్స్య సంపద యాజమాన్యం మరియు మార్కెటింగ్ కొరకు మత్స్యకార సహకార సంఘాల వునరుద్ధరణ చేపట్టాలి.
25. మత్స్యకారులకు జీవనోపాధి పెంపొందించుట మరియు వైవిధ్యపరుచుట ఎల్.ఈ.డి. (LED) విధాన పరముగా తీవ్రంగా అమలు పరచవలెను (ఉదా: మత్స్య కారుల పిల్లలు కూడా ఇంజినీర్లు, డాక్టర్లుగా ఎదగడానికి అవకాశాలు కల్పించాలి).

26. కోస్తాతీర మత్స్య కారుల గ్రామాలలో నాణ్యమైన విద్యను అందజేయవలెను.
27. ఎన్.జీ.వోల అనుసంధానం అవసరము మరియు శ్రేయస్కరం.
28. ఎన్.జీ.వోల పనితీరుని ఉమ్మడిగా పరిశీలించి వాటి నాణ్యతను నిర్ధారించవలెను.
29. జాలర్లు తీసుకున్న రుణాలు చెల్లింపు చేయలేక పోవటానికి ముఖ్య కారణము చేపల పట్టుబడిలో అనిశ్చిత.
30. మత్స్య పరిశ్రమలో దళారీ వ్యవస్థను నిర్మూలించుటకు ఎన్.జీ.ఓ.లు ముఖ్య పాత్ర నిర్వహించగలరు.
31. ప్రతి మత్స్య గ్రామాల సముదాయానికి ఒక మినీ ఫిషింగ్ జెట్టి నిర్మించవలసి ఉన్నది.
32. కోస్టల్ రెగ్యులేషన్ జోన్ (CRZ) ని క్షుణ్ణంగా పరిశీలించి, వనరుల వినియోగ హక్కులు జాలర్లకు కల్పించాలి.
33. మత్స్యకారుల సంతానానికి ఆశ్రమ పాఠశాలలు నిర్మించాలి.
34. మత్స్యకారుల గ్రామాలలో పి.ఆర్.ఎ. (PRA) అవసరం ఉన్నది.
35. మత్స్యకారుల పిల్లలకు ప్రత్యేక పాఠశాలలు నిర్మించాలి.
36. తీరం వెంట ప్రతి 20 కి.మీ. ఒక ఫిష్ లాండింగ్ సెంటర్ (FLC) లేక ఒక మినీ జెట్టి కల్పించవలెను.
37. తీరం వెంట ఉన్న రొయ్యల హెచరీలు విడిదల చేసే వ్యర్థ నీటిలో ఉన్న వ్యర్థ పదార్థాలు (ప్లీచింగ్ పొడరులోని క్లోరిన్, ఇతర రసాయనాలు) మరియు వ్యవసాయ భూముల నుండి విడుదల చేసే నీటిలోని పురుగు మందు వ్యర్థాలు, సముద్ర నీటిని కాలుష్యం చేయుట వలన సంప్రదాయ మత్స్యకారులకు చాలా నష్టం వాటిల్లుచున్నది.
38. పట్టణ చేపలను విక్రయించుటకు మత్స్యకారులకు రిటైల్ ఔట్లెట్ (Retail Outlet) సదుపాయం కల్పించాలి.
39. మత్స్యకారులకు నివాస గృహాలు నిర్మించాలి.
40. కేంద్ర ప్రభుత్వ మహాత్మా గాంధీ రాష్ట్రీయ గ్రామీణ ఉపాధి గ్యారంటీ పథకం (MGNREGS) పథకములో తీరప్రాంతములో నివసించే సంప్రదాయ మత్స్యకారులను కూడా భాగస్వామ్యం చేయాలి.
41. ఎన్.ఎఫ్.డి.బి. (NFDB) ఉన్నతమైన ఎన్.జీ.ఓ. (NGO) లను గుర్తించి వాటిని బలోపేతం చేయవలెను.
42. ఎన్.ఎఫ్.డి.బి. (NFDB) మత్స్యకారుల కొరకు: సాంకేతిక సూచనలు, పట్టణ చేపలు నిలువ చేయుటకు, చేప ఉత్పత్తులు తయారు చేయుటకు, మార్కెటింగు, మౌళిక సదుపాయాలు కల్పించుటకు మరియు బ్యాంక్ రుణ సదుపాయాలు కల్పించుటకు చొరవ తీసుకొనవలెను.
43. కాల్ మనీ (Call Money) వ్యాపారస్థుల నుండి విముక్తి కొరకు, బ్యాంకులలో రోజువారీగా నగదు తీసుకునే సదుపాయం కల్పించవలెను.
44. మత్స్యకారుల గ్రామాలలో నివాస గృహాలకు పట్టాలు లేవు. నెల్లూరి జిల్లాలోని పులికాట్ సరస్సు-ముఖద్వారము తెరుచుటకు డ్రైడింగ్ చేసి మత్స్య సంపదను అభివృద్ధి చేసిన యెడల మత్స్యకారులకు లాభము చేకూరును.
45. ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని ఫిషరీస్ డెవలప్మెంట్ కార్పొరేషన్ (AP Fisheries Development Corporation) ని పునరుద్ధరించాలి.
46. గుజరాత్ రాష్ట్రములో వలే, చేపలు విక్రయించుటకు మూడు చక్రాల వాహనముల పథకం ప్రవేశ పెట్టవలెను.
47. మత్స్య మహిళల సంఘాల (SHGs) అభివృద్ధి కొరకు అసోసియేషన్ ఆఫ్ లేడి ఆంట్రప్రీన్యూర్స్ (ALEAP), హైదరాబాద్, సంస్థతో లింక్ చేయవలెను.

కోస్తా ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మత్స్య రంగము అభివృద్ధి చేయుటలో ఎన్.జీ.ఓ ల పాత్ర

రాష్ట్రస్థాయి వర్క్ షాప్, జాతీయ మత్స్య అభివృద్ధి బోర్డు, హైదరాబాద్

1. ఎన్.జీ.ఓ.ల కృషిని ప్రభుత్వము గుర్తించుట లేదు.
2. క్యాపుర్ (సంగ్రహించే) పిషరీస్ సమాచారంలో చాలా తప్పిదాలు ఉన్నవి.
3. చౌక అయినందున పేద వారు, మంచి నీటి చేపలకంటే, సముద్రపు ఎండు చేపలను అధికంగా ఇష్టపడతారు. అంతే కాకుండా సముద్రపు ఎండు చాపలలో పోషక విలువలు అధికంగా ఉంటాయి.
4. నునామి వచ్చిన తరువాత అధిక శక్తి వంతమైన మర పడవలు ఇవ్వటము జరిగినది. ఈ కారణముగా సముద్రపు చేప వనరులు మరింతగా క్షీణించడమైనది.
5. మత్స్య పరిశ్రమ వలన వాతావరణము పైన కార్బన్ పాదముద్ర (ఫుట్ ప్రింట్), వ్యవసాయ మరియు పశుసంరక్షణ కంటే చాలా తక్కువ.
6. శ్రీ మురళీ ధరన్ గారు వారి ప్రసంగంలో చెప్పిన సమాచారము ప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ్ మత్స్య కారులలో పేదవారు (బీపీఎల్) 98.5% ఉన్నారు మరియు వారిలో అక్షరాస్యత కేవలం 34%.
7. ఆంధ్రప్రదేశ్ మత్స్య కారులలో భూ యజమానులు ఎంతమేరకు ఉన్నారు అన్నది పరిశోధించదగిన అంశము.
8. సముద్రము నుండి సంగ్రహించే (క్యాపుర్) మత్స్య వనరులలో చేప జాతుల శాతం పరిశోధించ వలసి ఉంది (ఉదా: నవళ్ళ జాతి శాతం పెరుగుచున్నది).
9. మత్స్య కారులకు గుర్తింపు కార్డులు ఇవ్వబడలేదు. మరియు కొత్తగా రిజిస్టర్ చేసిన మర పడవలకు డీజిల్ సబ్సిడీ అందుట లేదు.
10. ప్రభుత్వం జారీ చేసిన సముద్రపు చేపల వేట నియంత్రణ చట్టం (ఎమ్.ఎఫ్.ఆర్. యాక్ట్) ఆచరణలో బలహీనంగా ఉన్నది.
11. మత్స్య పరిశ్రమకు కలిగించిన మౌళిక సదుపాయాల (ఉదా: జెట్టిలు, హార్బర్లు, ఐస్ ప్లాంట్లు, కోల్డ్ చైయను, ఇతరత్రా) నిర్వహణ బలహీనంగా ఉంది.
12. మత్స్య కారులకు ఆర్థిక రుణాలు అందుబాటులో లేవు.
13. మత్స్యకార సహకార సంఘాలు చాలా బసలహీనంగా ఉన్నాయి.
14. మత్స్యమిత్ర గ్రూపులను బలోపేతము చేయుట మరియు వాటి సామర్థ్యము పెంచవలసి ఉన్నది.
15. సముద్రము నుండి సేకరించిన చేపల దేశీయ మార్కెటింగ్ కొరకు నాణ్యత పెంపొందించ వలసి ఉన్నది.
16. మత్స్యకారులలో జీవనోపాది వైవిధ్యం, నైపుణ్యత మరియు లింకేజీలు బలహీనంగా ఉన్నాయి.
17. మత్స్యకారుల కొరకు నిర్మించే సోలార్ డ్రయర్స్ (సౌరశక్తితో నడిచే పరికరాలు) ఎండు చేపల మార్కెట్ స్థాయికి అనుగుణంగా ఉండి వాటి నిర్వహణ బాధ్యతలు అప్పగించ వలసి ఉన్నది.
18. మడ అడవుల సంరక్షణ ఎన్.జీ.ఓల ద్వారా చేపట్టాలి.
19. ఎన్.జీ.ఓల గ్రేడింగ్ / రేటింగ్ చేయవలసి ఉన్నది.
20. మత్స్యకారులకు నావలు / మరబోటుల పైన, జెట్టిలు / హార్బర్లలో పట్టిన చేపల నిర్వహణ పైన అవగాహన పెంచవలసి ఉన్నది.
21. ఫిషింగ్ జెట్టిల, ఫిషింగ్ హార్బర్ల నిర్వహణ మత్స్యకారుల సంఘాలకు అప్పగించవలెను.
22. ఎఫ్.ఎ.ఓ. (FAO) వారు జారీ చేసిన చిన్న తరహా మత్స్య పరిశ్రమ సూచనలు స్వచ్ఛందంగా మత్స్యకారులు పాటించవలెను.

23. మత్స్యవనరులను 'కో-మానేజ్మెంట్ మరియు ఇకోసిస్టం' యాజమాన్య ప్రాతిపదిక పైన ప్రోత్సహించవలెను.
24. మత్స్య సంపద యాజమాన్యం మరియు మార్కెటింగ్ కొరకు మత్స్యకార సహకార సంఘాల వునరుద్ధరణ చేపట్టాలి.
25. మత్స్యకారులకు జీవనోపాది పెంపొందించుట మరియు వైవిధ్యపరుచుట ఎల్.ఈ.డి. (LED) విధాన పరముగా తీవ్రంగా అమలు పరచవలెను (ఉదా: మత్స్య కారుల పిల్లలు కూడా ఇంజనీర్లు, డాక్టర్లుగా ఎదగడానికి అవకాశాలు కల్పించాలి).
26. కోస్తాతీర మత్స్య కారుల గ్రామాలలో నాణ్యమైన విద్యను అందజేయవలెను.
27. ఎన్.జీ.వోల అనుసంధానం అవసరము మరియు శ్రేయస్కరం.
28. ఎన్.జీ.వోల పనితీరుని ఉమ్మడిగా పరిశీలించి వాటి నాణ్యతను నిర్ధారించవలెను.
29. జాలర్లు తీసుకున్న రుణాలు చెల్లింపు చేయలేక పోవటానికి ముఖ్య కారణము చేపల పట్టుబడిలో అనిశ్చిత.
30. మత్స్య పరిశ్రమలో దళారీ వ్యవస్థను నిర్మూలించుటకు ఎన్.జీ.ఓ.లు ముఖ్య పాత్ర నిర్వహించగలరు.
31. ప్రతి మత్స్య గ్రామాల సముదాయానికి ఒక మినీ ఫిషింగ్ జెట్టి నిర్మించవలసి ఉన్నది.
32. కోస్టల్ రెగులేషన్ జోన్ (CRZ) ని క్షుణ్ణంగా పరిశీలించి, వనరుల వినియోగ హక్కులు జాలర్లకు కల్పించాలి.
33. మత్స్యకారుల సంతానానికి ఆశ్రమ పాఠశాలలు నిర్మించాలి.
34. మత్స్యకారుల గ్రామాలలో పి.ఆర్.ఎ. (PRA) అవసరం ఉన్నది.
35. మత్స్యకారుల పిల్లలకు ప్రత్యేక పాఠశాలలు నిర్మించాలి.
36. తీరం వెంట ప్రతి 20 కి.మీ. ఒక ఫిష్ లాండింగ్ సెంటర్ (FLC) లేక ఒక మినీ జెట్టి కల్పించవలెను.
37. తీరం వెంట ఉన్న రొయ్యల హెచరీలు విడిదల చేసే వ్యర్థ నీటిలో ఉన్న వ్యర్థ పదార్థాలు (ప్లీచింగ్ పొడరులోని క్లోరిన్, ఇతర రసాయనాలు) మరియు వ్యవసాయ భూముల నుండి విడుదల చేసే నీటిలోని వురుగు మందు వ్యర్థాలు, సముద్ర నీటిని కాలుష్యం చేయుట వలన సంప్రదాయ మత్స్యకారులకు చాలా నష్టం వాటిల్లుచున్నది.
38. పట్టిన చేపలను విక్రయించుటకు మత్స్యకారులకు రిటైల్ ఔట్లెట్ (Retail Outlet) సదుపాయం కల్పించాలి.
39. మత్స్యకారులకు నివాస గృహాలు నిర్మించాలి.
40. కేంద్ర ప్రభుత్వ మహాత్మా గాంధీ రాష్ట్రీయ గ్రామీణ ఉపాది గ్యారంటీ పథకం (MGNREGS) పథకములో తీరప్రాంతములో నివసించే సంప్రదాయ మత్స్యకారులను కూడా భాగస్వామ్యం చేయాలి.
41. ఎన్.ఎఫ్.డి.బి. (NFDB) ఉన్నతమైన ఎన్.జీ.ఓ. (NGO) లను గుర్తించి వాటిని బలోపేతం చేయవలెను.
42. ఎన్.ఎఫ్.డి.బి. (NFDB) మత్స్యకారుల కొరకు: సాంకేతిక సూచనలు, పట్టిన చేపలు నిలువ చేయుటకు, చేప ఉత్పత్తులు తయారు చేయుటకు, మార్కెటింగు, మౌళిక సదుపాయాలు కల్పించుటకు మరియు బ్యాంక్ రుణ సదుపాయాలు కల్పించుటకు చొరవ తీసుకొనవలెను.
43. కాల్ మనీ (Call Money) వ్యాపారస్థుల నుండి విముక్తి కొరకు, బ్యాంకులలో రోజువారీగా నగదు తీసుకునే సదుపాయం కల్పించవలెను.
44. మత్స్యకారుల గ్రామాలలో నివాస గృహాలకు పట్టాలు లేవు. నెల్లూరి జిల్లాలోని పులికాట్ సరస్సు-ముఖద్వారము తెరుచుటకు డ్రెడ్డింగ్ చేసి మత్స్య సంపదను అభివృద్ధి చేసిన యెడల మత్స్యకారులకు లాభము చేకూరును.
45. ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని ఫిషరీస్ డెవలప్మెంట్ కార్పొరేషన్ (AP Fisheries Development Corporation) ని వునరుద్ధరించాలి.
46. గుజరాత్ రాష్ట్రములో వలే, చేపలు విక్రయించుటకు మూడు చక్రాల వాహనముల పథకం ప్రవేశ పెట్టవలెను.
47. మత్స్య మహిళల సంఘాల (SHGs) అభివృద్ధి కొరకు అసోసియేషన్ ఆఫ్ లేడి అంట్రప్రీన్యూర్స్ (ALEAP), హైదరాబాద్, సంస్థతో లింక్ చేయవలెను.

The National Fisheries Development Board (NFDB) was established in 2006 as an autonomous organization under the Department of Animal Husbandry, Dairying & Fisheries, Ministry of Agriculture and Farmers Welfare, Government of India to enhance fish production and productivity in the country and to coordinate fisheries development in an integrated and holistic manner. A wide range of fisheries development activities viz., intensive aquaculture in ponds and tanks, culture based capture fisheries in reservoirs, coastal aquaculture, mariculture, sea weed cultivation, establishment of infrastructure, fishing harbours and fish landing centres, fishing dressing centres and solar drying of fish, domestic marketing, deep sea fishing and tuna processing, ornamental fisheries, trout culture, artificial reefs technology upgradation and capacity building of fishermen and fish farmers are being supported through the State Governments/Implementing agencies. It is envisaged that NFDB should also be a platform for Public-Private Partnerships for fisheries and a mechanism for an end-end approach for ensuring efficiency in the process of fish production.

The vision of NFDB is to develop fisheries and aquaculture in a big way by adopting new and innovative production technologies, management and utilization of unutilized and underutilized water resources, establishment of adequate infrastructure for post harvest operations and proper market tie-ups. The mission is holistic development of the fisheries sector through enhancement of fish production and productivity; to supplement nutritious protein for the growing population; to accelerate the overall economy of the country, besides improving health, economy, exports, employment and tourism in the country.

The NFDB since its inception has contributed to the growth of the Fishery sector across the country. While the immediate investments had been made on the coastal states of the country, more and more investments are now taking place in the inland states to promote the fresh water fisheries. The impact of the NFDB is already being felt all across, despite the fact that the organization had been in existence only for 9 years. The NFDB will play a more proactive role in the years to come and contribute to the growth and welfare of the nation.

The activities of NFDB are overseen by a Governing Body under the Chairmanship of the Union Agriculture Minister. The Governing Body and the Executive Committee consider and decide the activities of the Board and provide periodic guidance. The Executive committee, with the Secretary in charge of Department of Animal Husbandry, Dairying and Fisheries as its Chairman, provides the general superintendence, direction and the control of the affairs and functions of the Board. The NFDB is headed by Shri.K.N. Kumar, IAS, Chief Executive.

National Fisheries Development Board (NFDB)

Department of Animal Husbandry, Dairying & Fisheries

Ministry of Agriculture & Farmers Welfare, Govt. of India

Fish Building, Pillar # 235, PVNR Expressway, Hyderabad-500052

Ph: 040-24000201 Fax: 040-24015552 Toll Free No: 1800-425-1660

E-mail: info.nfdb@nic.in Website: www.nfdb.gov.in